

Başvuru Numarası	: 2021/1074
Toplantı Tarihi/Sayısı	: 5.1.2022/5
Karar Numarası	: 2022/20
Başvuran	: Ş. T.
Başvuran Vekili	: -
Adres	: -
Muhatap Kurum/Kişi	: -
Muhatap Adres	: -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Sel felaketi nedeniyle verilen devlet yardımının zararı karşılamadığı iddiası ile miktarın artırılması talebine ilişkindir.

II. İLGİLİ MEVZUAT

2. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 125'inci maddesinde: "*İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. (...)*" hükmü yer almaktadır.

3. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11'inci maddesinde: "*(1) İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur. (2) Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. (3) İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır.*" düzenlemesine yer verilmiştir.

4. Anılan Kanun'un 12'nci maddesinde: "*İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu husustaki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11'nci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır.*" ifadesi yer almaktadır.

5. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'un "Kurumun görevleri" 9'uncu maddesinde: "*(f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*"; (g) "*Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*"; (i) "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" şeklinde yer almaktadır.

6. Mezkur Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesi: "*(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar*

gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmünü içermektedir.

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesi: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, yönlerinden incelenir.” hükmünü haizdir.

8. Mezkur Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmez kararı” başlıklı 67’nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

III. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Başvuran, Giresun’un Dereli İlçesinde 22.08.2021 tarihinde meydana gelen sel felaketinde işyerinin tamamen sular altında kaldığını, tüm iş makinaları ile ürünlerinin zarar gördüğünü, devlet tarafından kendisiyle aynı işi yapan, daha az zarar gören kişilere 80.000 TL civarında yardım yapılmasına rağmen kendisine 40.000 TL yardım yapıldığını, işyerinde inceleme yapılmasına rağmen yardım miktarının neden az olduğu hakkında herhangi bir açıklama yapılmadığını iddia ederek, yeniden inceleme yapılmasını ve hak ettiği yardımın verilmesini talep etmektedir.

12. Devletin selden zarar gelenlere yaptığı yardımın artırılması talebi, 6701 sayılı Kanunda, Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirlenen ayrımcılık yasağı veya ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir. Öte yandan, Anayasa’nın 125’inci maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu hüküm altına alınmıştır. Yine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 11’inci ve 12’nci maddelerinde ilgililerin, idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması için idareye başvurabileceği, haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştay ve idare ve vergi mahkemelerinde dava açabilecekleri düzenlenmiştir.

13. Bu çerçevede, başvurudaki iddialar yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte incelendiğinde başvuranın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun idareye başvuru ile yargı yollarını düzenleyen hükümlerinden yararlanabileceği, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 48’inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun

inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

IV. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 05.01.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU

Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN

Üye

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ

Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER

Üye